

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Symmvla Caietani

Cajetan, Thomas

Antverpiae, 1575

Malitiosus quis dicatur: & quando malitia sit vitiosa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41716

actio maleficio, est peccatum mortale: quia nulla ratione licitum est inducere hominē quantumcunque paratū, ad offendendū Deum. Nec habet locum in proposito distinctio inter inducere ad peccandum, & uti iniquitate alterius parati ad peccandum, ut distinguitur in usura, & in iuramento infidelium: quoniam illa distinctio non habet locū nisi in illis in quibus actio petita potest ab illo parato fieri sine peccato si vult: & ex iniquitate sua provenit quod apponit ipse peccatū, tunc enim petens petit opus bonum: sed quia illa à quo petitur, non vult nisi cū peccato efficere, ideo petens utitur iniquitate parati, & non comunicat peccato illius. Verbi gratia: petens mutuum ab usurario, petit opus bonum, scilicet mutuum: quod usurarius si vellet posset sine peccato concedere, & similiter petens iuramentum ab infideli, petit opus religionis sanctum, scilicet iurare, quod idololatra potest si vult sine peccato concedere, recognoscendo verum Deum, & per illum iurando. In proposito autē petitur à malefico ut soluat maleficium, quod ille non potest etiā si vult præstare sine peccato. Et propterea conuincitur quis quod petit peccatum, & inducit paratum ad peccandū, digni autem sunt morte (inquit Apostolus) non solum qui faciunt, sed etiā qui consentiunt facientibus. Si autem maleficus sciret maleficium factum consistere in laqueo ibi alligato, nullū peccatū esset rogare, ut solueret illā alligaturā: quia hic nulla interuenit dæmoniaca opera, sed humana tantum actio, quam quilibet alius posset efficere si sciret vbi esset illa alligatio.

Malitiosus quis dicatur: & quando malitia sit vitiosa.

Malitia peccatum est generale, quo homo ex solā intentione mali eligit malum. Hinc enim distinguendo

guendo peccantes ex malitia vel infirmitate, vel ex malo usu, excusamus illos, qui ex passione aut usu, aut imprudentia peccant aggrauantes eos qui non nisi qua intendunt malum, eligunt peccare, sunt enim pessimi in quocumque genere peccent: difficile enim videntur corrigi posse. Contingit tamen propter imperfectionem actus esse veniale peccatum ex malitia: vt si quis vana mendacia eligit dicere ex intentione huius mali quod est vanè mentiri, & nō propter aliud. Est siquidem imperfectio actus ex parte mali, quia non est malum perniciosum.

Contractus matrimonij potest ex septem capitibus dici vitiosus.

Matrimonium tum ad peccata quæ in illius contractu interueniunt, tractandum est primò: deinde de peccatis quæ in illius usu occurrunt. In contrahendo igitur matrimonium per verba de presenti, potest ex septem capitibus peccatum incurri. Primò, agendo contra impedimenta dirimentia. Secundò, contra impedimenta non dirimentia. Tertio, contra modū. Quartò, contra intentionē sacramenti. Quintò ex intentione finis mali. Sextò ex præpostera intentione finis. Septimò, ex indignitate personæ.

Quantum ad primum, impedimenta dirimentia continentur in his versibus: Error, conditio, votum, cognatio, crimen: Cultus disparitas, vis, ordo, ligamen honestas: Si sis affinis, si forte coire nequibis. Hæc socianda vetant connubia, facta retractant: Quorum summaria explanatio est.

Primum impedimentum est error circa substantiā personæ: puta intendit quis contrahere cum primogenita, & supponitur alla, erratur ibi in persona. Sed si erratur in qualitate (puta quia non est bona, aut diues, aut sana &c. vt ei dicebatur) non suffragatur.

Secun-